No 1767

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5,00; voor de buitensteden ƒ6,00, franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden, enz.* FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 14 FEBRUARIJ.

AMSTERDAM, 12 Februarij.

Er is reeds veel in onze dagbladen getwist over de vraag, of men al dan niet den vrede in Europa zal behouden. De meeningen daaromtrent zijn zeer uiteenloopend, en de manier om ze te verdedigen niet minder. Er is meer dan een blad, dat die aangelegenheid op een toon bespreekt, als besliste het over de fortuin en het lot der wereld.

Sommigen zien in den toestand volstrekt geen gevaar en achten den vrede volkomen verzekerd. Het is zeer goed mogelijk dat de waarheid aan hunne zijde is. Waarom niet? *Omnia jam fiunt, fieri quae posse negabam.* Wij zien dagelijks het onmogelijke gebeuren; en dewijl het behoud van den Europeeschen vrede zelfs niet eens onder de onmogelijkheden behoort, zoo hebben zij, die het voor den vrede opnemen, ongetwijfeld des te meer kans dat de toekomst ten hunnen voordeele beslist. Intusschen, er is eene omstandigheid, die het ons doet betwijfelen, of hun vertrouwen op den vrede wel zoo hecht en vast is als zij voorgeven. Namelijk zoo iemand van eene tegenovergestelde meening is, en in plaats van den vrede een Europeeschen oorlog voorziet, dan vallen zij hem knorrig te lijf, alsof daardoor reeds een *casus belli* gesteld was, alsof het iemand ware, dien geen andere zucht bezielt, dan om Europa aan al de gruwelen van den oorlog prijs te geven.

Anderen integendeel stellen zich te weer om van de daken al het volk te verkondigen, dat er uit Frankrijk schroomelijke onheilen dreigen. Men voorspelt dat van daar niet alleen een oorlog, maar nog wat ergers dan oorlog zal uitgaan. Dáár toch is een alleenheerscher, die een kruis maakt, en, door eenige Bisschoppen omgeven, begroet en gevierd wordt. Dat is een gruwel, waaruit voor Europa in het algemeen, en voor Nederland in het bijzonder, ijsselijkheden te vreezen zijn. Men luidt diensvolgens de noodklok en roept de bevolking te wapen; niet om alle krachten te vereenigen tegen den vijand van buiten, maar om in afwachting daarvan, twist en tweedragt te zaaijen van binnen, Protestanten tegen Katholieken, man tegen man op te ruijen, opdat, zoo de vijand komen mogt, hij het werk der vernietiging, zoo niet voltooid, althans zeer bevorderd zou vinden.

Zijn de eersten gevaarlijk, omdat zij door een blind vertrouwen geleid, de noodige voorzorgen zouden doen verwaarloozen: de laatsten zijn het duizendmaal erger, dewijl zij den gevreesden vijand een gereede prooi bereiden. Hunne verblindheid is groot, en gelijkt eenigermate naar de partijzucht, die de Joden bij de verwoesting van Jeruzalem tot onbegrijpelijke dolzinnigheid vervoerde. Er zijn er in ons land, die met vrucht Flavius Josefus zouden kunnen openslaan.

Eindelijk is er eene derde klasse, waaronder wij ons rangschikken, die zonder den Europeeschen oorlog als volstrekt onvermijdelijk te beschouwen, toch den toestand gevaarlijk en het behoud van den vrede op den duur onzeker acht. Dezerwege, van den oorlog te be- [illegible] geeren, meent [illegible] voorbereid te houden, om niet ongewapend en door inwendige twisten en verdeeldheden verzwakt, te worden verrast.

Wij willen op dit oogenblik niet in herhaling treden der bewijzen door ons vroeger menigmalen ontwikkeld, ten betooge dat de omstandigheden gebieden voorzigtig te zijn. Wij vergenoegen ons met te wijzen op de groote Mogendheden, die allen behoefte hebben aan vrede, diens behoud wenschen, maar intusschen niet nalaten zich voor te bereiden als stond de oorlog voor de deur. Nederland zal wijs doen met zich daaraan te spiegelen. Met inwendig rust en orde te bevorderen, met het leger te houden op een voet, die voor uitbreiding vatbaar is, zoo de nood het vorderen mogt, zal het vaderland zich sterk maken, om in de Europeesche diplomatie eene plaats in te nemen die telt, en bondgenooten te vinden, die het der moeite waard achten, dat wij ons bij hen aansluiten tegen een gemeenen vijand.

Een beweeren als dat van den *Nederlander*, onlangs door ons besproken, alsof Engeland, ja ook Engeland! reeds totaal voor de protestantsche zaak verloren zou zijn, alsof het door een deels roomsch deels romanizeerend ministerie geregeerd werd, alsof zijne gansche bevolking óf paapsch, óf papizeerend, óf niets was — zulk een beweeren vonden wij zoo zonderling, zóó hyperboliesch, dat wij ons van glimlagchen niet konden onthouden, en den indruk, dien het op ons gemaakt had, niet verzwijgen wilden. In een tweede artikel behandelt de *Nederlander* de vraag, wat al zoo *door de Protestanten verzuimd is*, ten gevolge waarvan het zóó ver met Engeland is gekomen. Dat artikel is hoogst merkwaardig, en geeft een in die mate somber tafreel van den toestand der protestantsche kerk in Engeland, dat, ware het door een ander dan door een Engelschman zelven geschreven — het is aan den *Nederlander* uit Londen toegezonden door iemand, die met den staat van zaken zeer naauw bekend blijkt te zijn — het ongetwijfeld van verregaande overdrijving verdacht zou moeten worden. Zullen wij zeggen, welken indruk dat zoo somber gekleurd tafereel op ons gemaakt heeft? Vast niet stemde het ons tot ironie. Maar diepe droefheid en medelijden grepen ons aan, toen wij uit den mond van iemand, die als een scherpzinnig waarnemer zich kennen doet, vernamen, wat de booze hartstogten van den wulpschen en bloeddorstigen grondvester der protestantsche zaak in Engeland, wat de booze hartstogten van den goddeloozen Hendrik VIII van het »eiland der Heiligen" gemaakt hebben, en dringender dan ooit gevoelden wij ons opgewekt tot een smeekgebed aan den goeden God, opdat Hij zich aan zoovele millioenen, wien alle godsdienstig bewustzijn blijkt te ontbreken, genadig moge betoonen. Wij zullen aan het artikel door den *Nederlander* gepubliceerd, onderscheidene plaatsen ontleenen, die een helder licht verspreiden zullen in den afgrond van het Anglikanismus, in de hoop dat zij bij onze lezers dezelfde aandoeningen als bij ons te weeg mogen brengen. Verdubbelen wij intusschen onze gebeden, opdat de oogen van zoo velen, die thans nog in de duisternis des grafs verkeeren, geopend mogen worden voor het Licht der Waarheid, en zij, wandelende in dat Licht, den oneindigen Gever van alle goeds leeren kennen en liefhebben.

»Het protestantismus," deze stelling zet de korrespondent van den *Nederlander* op den voorgrond, »het protestantismus [in Engeland] verkeert op dit oogenblik in een uiterst vervallen toestand." Aan »de protestantsche partij" zelve wordt dit daarop ten verwijt gemaakt. Wat heeft zij uitgerigt?

»Er zijn groote vergaderingen gehouden in *Exeter-Hall* zoo als die der *Evangelical Alliance*, bijgewoond door een aantal geestelijken uit andere landen. Er zijn protestantsche genootschappen zamengesteld, maar welke uitwerkselen hebben ze gehad? Ik zou er geene kunnen opnoemen.

»Hoewel van de zijde der Protestantsche vereeniging in 1850 of 1851 opgerigt, veel werd opgegeven, als eene magt die Rome zoude vernietigen, heeft men er [illegible] *krachtsontwikkeling*, [illegible] Maar welke krachtoefening? [illegible] Stockport, aan de gruwelen in Schotland en Ierland tegen de Katholieken gepleegd, aan de opruijing van gansch Europa tegen den Groothertog van Toskanen!] hoeveelheid zonder hoedanigheid. Men hoort wenschen naar maatregelen, naar veerkracht, maar de maatregelen blijven een raadsel, en de veerkracht is niet te ontdekken.

»De Protestantsche gemeenten of vereenigingen in het land, (ik spreek altijd van Londen en nabuurschap, doch geloof dat men gerust Engeland kan zeggen) zijn wel niet verdeeld door verschillende gevoelens, *want zij hebben* GEENE GELOOFSBELIJDENIS of artikelen, wat de meeste aangaat, maar zij zijn gescheiden, en er ontbreekt eenheid van vorm, geen gering gemis onder de tegenwoordige omstandigheden; hetwelk echter aan de Protestanten zelven te wijten is, wijl zij geene formulieren van eenheid verkiezen te erkennen, ofschoon deze thans een eerste vereischte zijn. Er zijn voorzeker krachten aanwezig, en ik weet dat zij er niet vergeefs zijn zullen, doch zij liggen verspreid, hier en daar; men weet ze niet aan te duiden, niet te vinden. Die individuele kracht, welke meer vermag in een oogenblik, onder het bestuur der Voorzienigheid, dan Roomsche Priesterscharen in weken en maanden, is verborgen; waar en hoe zij te voorschijn treden zal, kan wel niemand gissen; maar toch is het eene pligt ze op te sporen en ze te vereenigen tot een kennelijk ligchaam. Onze hoop ligt in eene aaneensluiting van geestelijke krachten, waarvan ieder zoowel in 't bijzonder, en in zijne onmiddelijke nabijheid werkt, als gezamentlijk."

»Er zijn overal sporen van verflaauwing en verval. In Engeland worden vele kerken gebouwd, of *kapellen* voor dissenters, wijl men hier alleen *kerk* noemt een godsdienstgebouw der Episcopalen, *doch wel weinig uitzonderingen zal men er een philosophische of spekulatieve godsdienst hooren voordragen.* De predikers zijn ongeletterden hoewel dikwijls zeer indrukvol, door hunne natuurlijke wijze van voordragt en grondige bijbelkennis. De Schotsche kerk te Londen onder *Dr. Cumming* wordt druk bezocht, maar *Dr. Cumming's* scherpzinnigheid en schotsche diepdoordringende geest in dogmatische punten, heeft nog geene Roomsch-Catholieken bekeerd, en ik geloof, dat zijne pamphlets, ofschoon zeer belangrijk, weinig toegebragt hebben tot opwekking van christelijken ijver en hoedanigheden. Zijn plan om eene kerk voor de Protestanten te Rome te stichten als tegenhanger van de Roomsche Cathedral te Londen, was op de keper beschouwd kleingeestig. Wanneer Rome hare dwalingen in de harten van duizenden en honderd duizenden in Engeland wortel heeft doen schieten, zal een opeenstapeling van hout en steen te Rome hem er niet weder van bevrijden. Ik voor mij, zie voor als nog, geen licht aan den horizont, en stel mij niets anders voor, als dat deze rigting tot Rome, een haar gestelden tijd zal duren, totdat het Gode behaagt, door oogenschijnlijk geringe middelen, weder groote veranderingen te weeg te brengen."

Er is deze week de eerste zoogenaamde *vrije Engelsche Kerk* geopend, als gevolg van de afwijkende beginselen, en de onverdraagzame handelingen der Engelsche bisschoppen en geestelijken. De gemeente behoudt den Episkopalen vorm, maar erkent geene bisschoppen of staatsgezag. Zij zal zich zelve moeten bekostigen, ofschoon de leden daarom evenmin als die van andere gemeenten bevrijd zijn van kerkelijke belasting, van wege den Staat. Deze afscheiding zal ongetwijfeld door meerdere gevolgd worden; wijl een aantal geestelijken der Staatskerk, worden alleen door de noodzakelijkheid gedwongen hun ambt te behouden. Wanneer de convocatie der Episcopale kerk, die over een maand vergadert, zitting blijft houden, zal de vraag of er eene scheiding te verwachten zij, zekerlijk vorderen, en indien, zoo als eigenlijk te wenschen ware, eene scheiding plaats vindt, dan zal weldra de naam van *Episcopale Kerk* gelijkenis hebben met die van *Puseylstische* of *Roomsche Kerk*. Het komt er slechts op aan of de Oxford- en Exeter-partij de bovenhand houdt, en de goederen en bezittingen der Kerk niet verliest. [illegible] van de radikalen, wanneer het parlement er zich mede zoude moeijen; want deze kennen niets anders dan bekrimping en afschaffing der *onverantwoordelijk hooge bezaldiging* der Engelsche Bisschoppen."

En thans volgt dan nu het oude beklag, waarbij men echter vergeet, wat elders het Lutheranismus en Kalvinismus geworden zijn, het beklag: ach, ware de Engelsche Kerk in der tijd maar Luthersch of Kalvinistisch geworden!

»Wanneer de Engelsche Kerk werkelijk eene Hervormde Kerk geworden ware ten tijde van Luther en Calvyn, men zoude nimmer de tijden van de Karels en James II beleefd hebben. Vóór 1688 was de vervolging der puriteinen ten top gestegen, en dit is zeker nu het geval niet; maar de schimp waar diegenen aan blootgesteld zijn welke niet hen instemmen, doet gemakkelijk vermoeden *wat worden kan*. [De Protestanten blootgesteld aan de *vervolging* van andere Protestanten, om des geloofswille — men *erkent* dan eindelijk dat het Protestantismus vervolgziek van aard is!] In Schotland

zelve, is de Presbyteriaansche Kerk niet, wat ze geweest is, en zoo zeer schijnt het geestelijk leven daarin (algemeen gesproken) verdwenen, dat de leden de dienst te dor vinden, naar formulier-gebeden vragen, en de dienst der Schotsche Episkopale Kerk bijwonen. De *Edinburger Review* van April 1852 behelst daaromtrent een niet onbelangrijk, hoewel eenigzints verward artikel, hetwelk echter strekken kan om de rigting van den tijdgeest te leeren kennen. *Wat is er*, menschelijker wijze gesproken, *onder deze omstandigheden van de toekomst te wachten?* Ik heb eenige hoop, dat als er werkelijk eene *vrije Engelsche kerk* tot stand komt, deze de beste leeraren der Staatskerk, en, daaronder zijn uitmuntende lieden, met zich voeren zal; doch er zoude meerder hoop zijn, op eene godsdienstige herleving, wanneer aan de volksmassa, aan overbevolking lijdend, meer tijd overbleef voor onderzoek en behartiging van geestelijke belangen. Bij haar is de godsdienst, zoo als bij velen die ver boven haar zijn, een afgetrokken denkbeeld, en *zij arbeiden, eten, drinken, huwen en sterven, zonder dat iets hun doet gevoelen, wat de godsdienst met deze handelingen gemeens kan hebben, of welken invloed die daarop uitoefent.* Daarbij zijn de laatste jaren zeer voorspoedig geweest voor den arbeidenden man, zoodat hij zich Zondags de bijna onontbeerlijke verkwikking, van bij goed weder zich eenige mijlen buiten Londen te begeven, verschaffen kan.

»In de vrije lucht te zamen komende geniet hij eens in de week een zeker maatschappelijk verkeer, waarin meer hartelijkheid, voor zoo verre die te zoeken is, heerscht dan in de gemeenschap met hen, die nu en dan zijne woning bezoekende niets anders achterlaten, dan berisping over zijn afzijn uit de kerk, *eene kerk die hem meestal koud laat, onder het opzeggen van formuliergebeden* EN DIE ZICH VERDER NIET OVER HEM BEKOMMERT. Cathechisatien voor het opkomend geslacht, bestaan er niet, alleen zijn er zoogenaamde *Zondagscholen*, waar de eerste beginselen van algemeen Onderwijs door onbevoegde personen vrijwillig gegeven worden. De aanneming van leeken geschiedt door den Bisschop, op bewijzen door de geestelijken afgegeven, welke geestelijken echter geheel onbekend zijn, met de hoogte waarop de kennis van godsdienst der nieuwe ledematen staat. Het opzeggen der geloofsbelijdenis, en het *onzevader* wordt gehouden voor een voldoend bewijs van geschiktheid tot aanneming."

Welk een tafereel, welk een toestand! Grenzelooze verwarring overal, volslagen gemis van alle geloofsleer, volslagen onverschilligheid voor wat des hoogeren levens is en, wat de VOLKSMASSA betreft — »zij arbeiden, eten, drinken, huwen en sterven, *zonder dat* IETS *hun doet gevoelen*, wat de godsdienst met deze handelingen gemeens kan hebben, of welken invloed die daarop uitoefent." En geen wonder; want »hare Kerk laat haar meestal koud *en bekommert zich niet over haar!*" De Kerk bekommert zich niet over haar; intusschen zeide de Zaligmaker, dat hij gekomen was, om aan de armen het Evangelie te verkondigen! Arm, ongelukkig Engeland, wat hebt ge weinig reden u te verhoovaardigen, gelijk gij doet, en welke onmetelijke behoefte hebt gij aan Gods genadige ontferming en aan het liefderijk gebed der gansche Christenheid! Wat ons aangaat, onthouden wij het dan ook niet de aalmoes van onze smeekingen.

Wij hebben medegedeeld in ons Nommer van den 3den Nov. ll. dat de stedelijke regering van Leiden autorisatie heeft verleend aan een zevental Katholieken ter oprigting van eene Normaalschool; wij kunnen thans berigten dat ter voorziening in de kosten van vestiging en onderhoud dier Normaalschool eene *Vereeniging* tot stand is gekomen onder het bestuur der heeren, die tot de oprigting der Normaalschool geautoriseerd zijn geworden. Deze *Vereeniging* is geplaatst onder de bescherming van den H. Patroon van Nederland, den Apostel, aan welken Nederland de weldaad des Geloofs verschuldigd is, en heet *Vereeniging van den H. Willibrordus.* Hare vestiging heeft reeds bij vele onzer landgenooten de verdiende belangstelling gevonden.

Wij lezen in een brief uit Curaçao dat de godsdienstige en zedelijke zin der bevolking bij gebrek aan politie-maatregelen daar niet zelden beleedigd wordt. Onder anderen diene het volgende tot bewijs. — Kerstdag is daar gevierd op eene ergerlijke wijze. Geraas van trommels, getier en geschreeuw van dronke lieden van beide geslachten, zelfs in de nabijheid der kerk en gedurende de godsdienstoefeningen, hadden plaats. De ongebondenheid was des avonds zoo groot, dat zij zelfs den prokureur des Konings niet ontzag. Een troep liederlijke vrouwen sloot hem in een kring, sprongen en zongen om hem heen, en klopte hem familiaar op rug en schouders. Daarenboven hoort men alle zondagen in de stad van des morgens ten 6 ure timmeren en werken, als op gewone dagen in de week, zelfs soms op straat. Hoe komt het dat de politie niet tegen dergelijke ongeregeldheden waakt, den dag des Heeren niet voor openbare schending behoedt, en den prokureur des Konings niet voor onbetamelijke behandelingen vrijwaart? Is zij op Curaçao daartoe onvermogend of onbevoegd?

In eene Parijsche korrespondentie der *Deutsche Volkshalle* leest men:

»Het artikel der *Presse* over de in hechtenisnemingen is zoo stout, dat men naauwelijks begrijpt hoe het in de tegenwoordige tijdsomstandigheden heeft kunnen gedrukt worden. Het is gerigt tegen de artikels van Granier de Cassagnac in den *Constitutionnel* en van Cohen in de *Pays*, *Journal de l'empire:* Deze beide schrijvers en beide bladen vinden het zeer eenvoudig dat men den generaal St. Priest gevangen neemt, al zijne papieren doorsnuffelt, en hem 's avonds weder in vrijheid stelt. Wij echter verklaren luide, voor onze eigene rekening en gevaar, dat wij deze handelwijze noch regtmatig, noch eenvoudig vinden; het moge dan den heer de St. Priest, den bevorderaar der wet van 31 Mei, of de heeren Rovigo en Coëtlegon betreffen, wien wij dagelijks in de *Corsaire* tot mikpunt strekken. Neen, het moge vriend of vijand gelden, wij kunnen het maar zoo eenvoudig niet vinden, dat men de onschendbaarheid van brievengeheim en domicilie veracht, in dier voege dat niemand meer zeker is het geheim eener familie of eener vrouw, hoe heilig ook, te kunnen bewaren. Wanneer men geene brieven opent, hoe weet men dan wat en door wien er geschreven wordt? Men bepale zich er bij — en is dat nog niet genoeg? de verbreiding van die vreemde bladen welke zulke beleedigende, lasterlijke, oproerige korrespondentiën opnemen, in Frankrijk te verhieden. Doch daarbij houdt het regt op, waaronder wij staan. Men kan en mag niet verder gaan, en al wilde men het, men zou het toch niet gedaan krijgen. Dat zal men wel ondervinden. Men heeft verdachte korrespondenten in de gevangenis geworpen; doch het staat te bezien of dat de beleediging, de laster en de ophitsing zal verhinderen haren weg in de vreemde bladen te vinden. Een artikel van den voortreffelijken Henri de Riancey in de *Union* doet voor de *Presse* in moed niet onder."

Z. M. heeft 1° den heer B. F. J. A. baron van Verschuer, op zijn verzoek, eervol ontslagen als burg. van Bergharen, Batenburg en Horssen; 2° benoemd: tot prok. bij de arr.-regtb. te Heerenveen, Mr. Jan Izaak Schotborgh Simon, adv. te Leeuwarden, en tot prok. bij de arr.-regtb. te Sneek, Mr. Minne Bakker, advokaat en regter-plaatsvervanger bij dezelve regtbank.

Te Hattem is tot lid van den gemeenteraad verkozen de burgemeester C. V. L. Mos; te Hilversum, de heer A. Perk.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Febr. De berigten zijn heden zeer onbeduidend. De *Moniteur* spreekt nog geen woord over de arrestatien.

— De hertog van Belluno is tot senateur benoemd.

— Lord Cowley, de Engelsche gezant, is begiftigd met de Bath-orde.

— Z. H. heeft aan den hertog de Harcourt, Fransch gezant te Rome in 1848, die den H. Vader naar Gaëta gevolgd is, eene groote gouden medaille vereerd ter gedachtenis aan dit voorval.

— Mgr. de Valerga, Katholiek Patriarch van Jerusalem en de Eerw. Pater Gardiaan van het H. Graf hebben beiden geprotesteerd tegen de onlangs aan de Grieken gedane koncessien.

De Pacha van Jerusalem had de sleutels van de kerk van Bethleem aan den Russischen zaakgelastigde ter hand gesteld, welke laatste daartegen heeft geprotesteerd tegen de aan de Latijnen verleende koncessien.

— Berigten uit Madrid van 25 dezer luiden steeds gunstig voor het ministerie. De heeren Mon, Pidal, Rios Rosas en Madoz, allen hevige leden der oppositie, waren niet herkozen.

ENGELAND.

LONDEN, 11 Febr. Volgens een berigt uit Dublin is het jubilé aldaar met veel plegtigheid gesloten in de hoofdkerk van O. L. V. Ontvangenis; de geloovigen waren uitgenoodigd die plegtigheid bij te wonen, en zij hebben met ijver en godsvrucht aan die roepstem gehoor gegeven. Z. Hoogw. Mgr. de Aartsbisschop droeg zelf het H. Offer op, aan het met smaak getooide altaar. Mgr. de Bisschop van Bombay woonde de plegtigheid bij; vervolgens nam het gebed van 40 uren tot aanbidding van het Allerheiligste Sakrament een aanvang.

— Sir James Graham, is met zijn rijtuig omgeslagen; het paard was dood, doch de edele baronet ontving slechts eenige ligte kneuzingen aan het hoofd.

— Graaf Walewski, de Fransche gezant, is te Londen teruggekomen.

— De protestantsche geestelijken in het goudrijke Australie lijden er zooveel gebrek, zegt de prot. Bisschop van Adelaïde in een brief, dat zij hunne huisgezinnen niet kunnen voeden, en zij dus genoodzaakt zijn om met hunne gemeentenaren goud te gaan delven.

— Er wordt thans ter beurze veel gespeculeerd met eene groote onderneming, namelijk die van het graven van een monster-kanaal, dat, over het grondgebied van Nieuw-Grenada loopende, den Atlantischen Oceaan met de Stille Zuidzee zou verbinden. De kosten zijn geraamd op 15 millioen £. Het kanaal moet voor de diepstgaande zeeschepen dienen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 11 Febr. De *Fr. Postz.* berigt dat de regering van Tessin aan de verbannen Oostenrijksche en Sardinische Kapucijnen een driejarig pensioen, in 't geheel 1500 fr. heeft toegekend.

— De Beijersche spoorwegleening a 4½ pCt. is door de regering goedgekeurd, en wordt in Mei of Junij opengesteld. Voor 1853 zal 12 millioen gulden noodig zijn.

BERLIJN, 11 Febr. In de zitting der Tweede Kamer zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet op het bijeenroepen der Kamer om de twee jaren begonnen.

— In 1852 zijn te Berlijn in vijf paardenslagterijen 350 paarden geslagt, wegende te zamen 1632 centenaars. Van dit vleesch zijn 774 centenaars gebruikt tot voedingsmiddel voor menschen, deels raauw, deels gerookt; 785 centenaars tot hondenvoeder en 100 centenaars zijn versmolten tot wagensmeer.

— In de stad Breslau liggen 5000 kinderen ziek aan de mazelen.

WEENEN, 9 Febr. Volgens de *Lloyd* heeft Z. M. de Keizer Z. Em. den Primaat van Hongarije in een bijzonder gehoor ontvangen.

ITALIE.

De onderhandelingen, die te Rome werden gevoerd met het koningrijk Napels betreffende den afstand van het hertogdom van Benevento, zijn geheel afgebroken.

Uit Rimini wordt gemeld dat het huis van den Oostenrijksche konsul door eenige oproermakers was bestormd; zij schonden het wapenbord en wierpen de glasruiten aan stukken. Een Oostenrijksch regement kwam aanstonds aanrukken. De burgers moesten die militairen herbergen en bezoldigen, en binnen de 48 uren 30,000 scudi betalen. Deze straf is te streng, omdat zij slechts onschuldigen heeft getroffen.

Betreffende den opstand van Milaan worden thans eenige bijzonderheden bekend. De Lond. *Globe* zegt dat de beweging aanstonds bedwongen was, doch op nieuw met groot geweld uitbrak. De in het arsenaal geplaatste Oostenrijksche troepen waren door de opstandelingen vermoord. Allerwege in de stad was de bekende proklamatie van Mazzini aangeplakt. Op den morgen van den 6 waren de poorten van Milaan gesloten en het gewone verkeer met de Zwitsersche grenzen gestremd.

Een half officieel Weener dagblad berigt dat de openbare orde slechts kortstondig en niet ernstig is gestoord geweest: onruststokers, die blijkbaar eenigen tijd omgingen met het plan eener rustverstoring, wilden inwoners, die aan de vermakelijkheden van den vastenavond deel namen, dwingen om als blijk van rouw over den staat des Italiaanschen vaderlands, de vreugdebedrijven te staken, en geraakten handgemeen met de militairen, die de vrijheid der ingezetenen beschermden; maar zij moesten spoedig zwichten.

Uit Fransche bladen blijkt, dat het plan des opstands zeer uitgebreid was, en, bij welslagen, zich tot geheel Italie, Frankrijk en het overige Europa had moeten uitbreiden. Dat dit heilloos plan mislukte, is grootendeels te danken aan de spoedige en krachtige middelen, waarmede de dappere generaal Giulay, oud-Oostenrijksch minister van oorlog, den opstand bedwong. De barrikaden waren reeds den eersten dag veroverd, en alles was tot de orde teruggekeerd. Vele oproerlingen die het ontkomen waren, zijn naar de grenzen van Piemont gevlugt, doch aldaar afgewezen.

De Hongaren die in het Italiaansche leger dienen, waren opgewonden door eene hevige proklamatie van Kossuth, die hen voorbereiden wilde tot een nieuwen opstand.

Het eigenlijke volk van Milaan heeft weinig of geen deel genomen aan den opstand. Meer dan 200 huisgezinnen waren naar Tessin gevlugt.

Een bende van 300 met dolken gewapende bandieten heeft de troepen en de gendarmen aangetast. Men telde veel dooden. Ook te Pisa, Lucca, Peschia en Pistoja was eene zekere gisting waargenomen.

Uit Milaan wordt dd. 8 Febr. gemeld, dat de rust verder ongestoord gebleven is. Zes belhamels, met de wapens in de hand gevat, zijn terstond opgehangen en drie anderen gefusilleerd.

BELGIE.

BRUSSEL, 11 Febr. De Kamer van Vertegenwoordigers heeft hare beraadslaging over het budget van

openbare werken heevat. De diskussie was zeer onbelangrijk.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 11 Februarij.

ONDERTROUWD (10 Febr.): J. van Krieken van Tiel met J. van Rooijen.

GETROUWD (10 Febr.): A. van Eeden met A. G. M. Siddré.

BEVALLEN (10 Febr.): R. v. Praag, geb. Levy, Z. — C. L. v. d. Brocke, geb. Helmold, D. — (11 Febr.): A. C. Visser, geb. Essig, Z.

OVERLEDEN (8 Febr.): C. H. Robertson. - K. H. Mots. — (10 Febr.): S. D. Servaas, wed. E. S. Nijkerk, 95 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		11 FEBR. 4½ u.	gebl.	12 FEBR. 4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		64½	64 7/16 a	64 9/16	64 7/16
Dito Dito	3	76⅛	76¼	76⅛	
Dito Dito	4	95¼	95½	95¼	95¼
Dito Obligatien O. I.	4	94½	95		
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½	120½			
Aand. Rijn-Spoorweg.					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIË, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		51 1/16			
FRANKRIJK, Obligatien	3				
SPANJE Nieuwe	1	22 9/16	22⅝	22 11/16	
Dito	3	47¼			
Dito Binnenl. à 6/m.		42 1/16	42 1/16		
Coup. Bewijzen.		4 1/16	4 1/16		
Amortisable Schuld.		5 5/16	5⅜		
PORTUGAL te Londen	5	40 7/16	40½		
Dito Dito	4	33½	33⅝		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108½	108⅝		
Dito Dito 1828 en 1829		106⅛			
Cert. bij d°. 1831 en 1833		97 1/16			
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4				
Dito bij *Stieglitz en C°.*					
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6	73½	73 7/16	73½	
Cert. van dito					
POLEN, Certifikaten	4				
Dito Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. à 300		308			
AMERIKA, Bank-Actien		4 1/16	4 1/16		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	81½	81 13/16	82	
Dito 1847	2½	42⅛	42 1/16		
Dito 1851	2½	41⅜	41⅜	92 1/16	
Dito 1849	5	92⅛	92⅛	92¼	92¼
Weens. Bank bij *Goll en C°.*			71⅛		
Dito	4		92⅛	92¼	92¼
Letter B	5	92 5/16			
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito	250				
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer* 5 pCt.					
BRAZILIË te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	5½				
MEXICO Nieuwe	3	24½	24 5/16	24⅜	24½
VENEZUELA à £ 100	3½				
GRENADA à £ 100	2	21⅛			
Dito Uitgestelde		11⅛			
ECUADOR à £ 100		3⅛			

Zoo wel in Binnenl. als Buitenl. effekten was de handel zeer onbeduidend, en valt van geene der genoteerde soorten iets bijzonders te vermelden.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	56⅜	Petersburg	„	1,88
Bordeaux	2/m.	55⅞	Weenen	6/w. „	32
	½/m. „	56⅛	Augsburg	„	35¼
Madrid	3/m. „	244	Frankfort	„	99
Cadix	„	245	Hamburg	2/m. „	35 5/16
Sevilla	„	244		zigt „	35 9/16
Bilbao	„	242	Londen	2/m. „	11,77½
Lissabon	„	41¼	„	zigt „	11,85
Porto	„	41			
Genua	2/m. „	46⅝	Rotterdam		

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 11 Febr. Belg. leen. 2½ pc. 55, 1840/1842 5 pc. 98½, 1848 „ 98; Spanje 1—3 pc. 22½; Binnenl. 3 pc. 42; Rom. Leening 1835 95; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 81½.

PARIJS, 10 Febr. Fransche 3 pc. 79,30; id. 4½ pc. 105,10; Schatk. — Bank-Actiën 2800, — Belg. 1840/42 5 pc. 98½; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. 105; Spanje 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 45; Buitenl. 3 pc. 43½; Holl. 2½ pc. 64; Piemont 5 pc. 96,20; Portugal 4 pc. 35; Romeinsche 5 pc. 98; Rusland 4½ pc. 102.

BERLIJN, 10 Febr. Schuldbr. 3½ pc. 93½; Loten 147½; Rusl. Stiegl. 4 pc. 97½; Pools. 4 pc. 91½; Loten fl. 500 92¼; Oost. Met. 5 pc. 86¼; Amsterdam zigt 142⅝; id. 2/m. 142⅛.

HAMBURG, 10 Febr. Rusl. Cert. 5 pc. 101½; Oost. Met. 5 pc. 94½; Spanje 1—3 pc. 21½; Binnenl. 3 pc. 39⅛.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 12 Februarij.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. De *Java* soorten bleven in het begin dezer week zeer begeerd, waardoor men een verkoop vermelden kan van 5000 balen, diverse kwaliteiten, grootendeels goed ordinair tot 28 cs., vermoedelijk op spekulatie. Tot dezen prijs was de vraag echter niet algemeen en waren enkele verkoopers minder vasthoudend, waardoor er verscheidene ceelen goed ordinair voor 27½ cs. afgegeven zijn; alsmede later 2200 balen partikuliere aanvoer, goed ordinair kleinboonig tot 27½ cs. Van blank triage *Java* zijn 800 balen N° 4 A September veiling, tot 24½ cs. omgezet. Voor *Suriaamsch* heeft men in de veiling van 8 dezer over 113 vaten, 209 balen de volgende prijzen besteed: voor gebroken van *f* 45 tot *f* 53 voor ord. middel tot middel *f* 6 à 61; voor mooi middel *f* 64 a *f* 65 en voor fijn middel *f* 67 a *f* 71. — In *Brazil* is uit de eerste hand niets omgezet.

THEE blijft onveranderd met vaste prijzen.

TABAK zeer stil, zonder eerste handsomzettingen. De algemeene aandacht is bijzonder gevestigd op de tegen 18 dezer in veiling aangekondigde 322 pakken *Portorico* in bladen, grootendeels ordinair, alsmede op 4040 pakken *Java*, waaronder 1830 pakken merk HPM, 869 pakken Plantage de *Lange*, 1076 pakken Plantage *Schreiver*, 565 pakken Plantage *Keenstra*.

SUIKER. *Ruwe.* Door gebrek aan voorraad in de eerste hand, heeft zich de handel wederom hoofdzakelijk bepaald tot enkele kavelingen *Java* uit vorige veilingen, alsmede tot eenige partijtjes *Java* zeilende, waarvan wederom verhoogde prijzen besteed zijn. Ook van *Brazil* is eene lading van 250 kisten en 600 zakken *Bahia Moscovados* tot *f* 25½ zonder rabat, zeilende afgedaan. *Surinaamsch* zeer gevraagd en bij kleinigheden, insgelijks hooger betaald. — *Geraffineerd* voor uitvoer, zoowel in *Crushed* als in *Melis* in papier, hebben aanzienlijke omzettingen tot verhoogde prijzen plaats gehad; onder anderen in *Crushed* 200 mille kilo B K N° 1 tot *f* 31, N° 2 tot *f* 30 voor dadelijke levering en op Maart met een *f* ½ verhooging; B & H N° 1 *f* 30½, N° 2 *f* 29½ per Maart; W & Z *f* 29 voor dadelijk; N S R N° 1 *f* 34, N° 2 *f* 32, N° 3 *f* 31 te koop. *Melis* in papier, voor uitvoer naar den Rijn bij zeer aanzienlijke partij, N S R N° 2 *f* 32½; B K N° 1 *f* 32, B & H N° 1 *f* 31 betaald. — Ook van *Kandij* is tot vaste prijzen al hetgeen wat disponibel was, voor den uitvoer genomen. — In Consumtie zijn de prijzen wederom hooger aan te nemen: *Melis Stoom* N S R N° 1 *f* 65 a 66, d°. N° 3 *f* 59 a 60, B H N° 2 *f* 57 a 58; S & T N° 2 *f* 57; W & Z *f* 55. — *Stroop.* Stoom *f* 21 a 22, d°. O F *f* 22 a 23.

SPECERIJEN. *Notenmuskaat* en *Foely* zonder verandering met zeer vaste prijzen. — *Nagelen* met eenige koopinst. Amboina N° 1, tot 41 a 42 cs., N° 3, tot 39 a 40 cs.

GEDROOGDE FRUITEN. *Krenten.* Stil ofschoon zeer ferm prijshoudend. — *Rozijnen*, iets meer gevraagd tot *f* 9 a 9½ voor nieuw *Samos*, *f* 8 a 8½ voor jarig; *f* 11 a 15 voor nieuw *Smirna* en *f* 13 a 13½ voor jarig. — *Genua Olij* tot de verhoogde prijzen zeer goed te plaatsen.

RIJST met eenige vraag voor de consumtie; in de gepelde soorten tot de voorgaande prijzen.

POTASCH iets meer gevraagd. *Petersburger* *f* 12 a *f* 12½ E. *Toskaansche* *f* 13½ a *f* 13¾ E.

DROGERIJEN. *Kamfer.* Van ruwe *Japansche* zijn 100 tobben tot iets stijvere prijzen omgezet; men noteert nu ruwe 70 cs., geraffineerd 70 a 72½. *Pepermentolie* door verhoogde vorderingen der houders met weinig aftrek. *Cassia Vera* is onder de hand wederom tot 28 cs te koop. Van *Gom Arabicum* zijn 200 ceroenen, zoo gezond als beschadigd, tegen 17 dezer in veiling aangeslagen.

VERFWAREN. *Indigo.* Het artikel blijft in eene gunstige positie. Van *Java* zijn 27 kisten tot zeer vaste prijzen omgezet. — *Cochenille* prijshoudend met zeer weinig omgang. — *Verfhouten.* Van *Laguna Campeche* zijn 25 Tons met *f* 4½ a *f* 4¾ betaald. *Domingo* blijft tot *f* 3½ te koop. *Geelhout.* Hiervan zijn 10 Tons tot vorige prijzen omgezet. *Sandel* met *f* 3½ betaald en wordt nu op *f* 3½ gehouden. — *Hout Brazil* zonder handel. — *Geel* tot hooger prijs verkocht. — *Terpentijnolie* niet onder *f* 32½ uit de tweede hand te koop. — *Meekrap.* Prijshoudend maar geeden handel. — *Loot.* Scharsch en ondersch. *f* 13 a 14 niet te koop.

STERKE DRANKEN. *Genever* wederom hooger; eerste soort 100 pCt. *f* 19½, tweede soort *f* 18⅞. *Moutwijn* 111 pCt. *f* 15 per vat à comptant. Van *Surinaamsche rum* zijn 12 puncheons en van *Bataviasche Arak* zijn 130 en 40 ½ leggers tot geheimen prijs afgegeven.

HENNEP. Van *Riga* — *Poolsch Hede* is eene aanzienlijke partij tot *f* 36 verkocht [illegible] *Kossin* hebben zich [illegible] en het voorraad zich [illegible] heel van de hennep [illegible] van de hand gewenscht. *Gaard* [illegible] voor deze blijkbaar heeft men gisteren *f* 66 en voor kleinigheden *f* 66½ besteed.

VETWAREN. Van *Talk* wordt Petersburger geele kaarsen op *f* 31, Amsterdamsch smeer *f* 28; buitenlandsch *f* 27 a *f* 27½ gehouden. *Talkolie* *f* 31. *Patentolie* *f* 35½ à kontant. *Palmolie* *f* 29 nominaal, met eenige direkte aanvoeren. *Traan Zuidzee* opgeruimd. *Walvisch* *f* 40 E.; *Robben* *f* 39½ E. *Archangel* *f* 39 voor blank, en *f* 37 E. voor bruin. *Bergen* bruin *f* 36, blank *f* 38 a *f* 60. *Ansjovisch* met zeer weinig handel en onveranderde prijzen. Van *Rondvisch* zijn 1300 waag uit de eerste hand afgedaan; men noteert *f* 7½ a *f* 8. *Haring*, volle *f* 26, ijle *f* 17, *Noordvisch*, in droogzout *f* 24, in pekel *f* 22.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 11 Febr. Rogge werd ook gedurende deze week lager verkocht, waardoor er een vrij geeden handel plaats vond. Men verkocht in Entrep. 142/3 ℞ m. Riga *f* 173 op m. 141/2 ℞ m. Archangel *f* 170 8/w.; en in cons. 143/2 ℞ Kiörsche *f* 207 3/m. 141/2 ℞ Riga *f* 180 6/w.; 141/2 ℞ Archangel *f* 180 4/m., later *f* 177 6/w.; bij partij; 144/2 ℞ Reval *f* 214, 216 6/w.; *f* 219 3/w., *f* 216 3/m.; 141/2, 142/2 ℞ Koersche *f* 200 6/w.; 202 6/w. 140/2 ℞ Archangel *f* 174 6/w.

Gerst. Ongedroogde lager afgegeven, terwijl men voor puike gedr. vorigen prijs betaalde. Men noteerde 130/2 ℞ Koersche *f* 213 6/w.; 136/2 ℞ dito *f* 218 3/w. te Delfshaven te le leveren; 127/2 ℞ Fransche *f* 167, 168 6/w.; 127 ℞ Oldambter *f* 165 6/w.; 135/2 ℞ Mannheim *f* 135 kont.

Moutwijn. Zaturdag ad *f* 15½ schaarsch te koopen zijnde, werd Maandag, Dingsdag en Woensdag *f* 15½ betaald; gisteren ging de markt met hoeden, handel tot *f* 15½ terug, waarvoor heden naar genoegen te koopen was.

Jenever *f* 19,00. Amst. Proef *f* 20,25.

UTRECHT, 12 Febr. Tarwe *f* 10,00 tot 10,50; dito nieuwe *f* 7,75 a 8,75, dito (raauwjarige) *f* 9,75 a 10,75; Rogge *f* 6,50 tot *f* 7,00; Garst *f* 4,70 a *f* 5,00; Boekweit *f* 6,70 a *f* 7,30; Haver *f* 2,80 tot 3,55; Groene Erwten *f* 7,50 tot *f* 11,00; Boter *f* 0,80 tot *f* 1,10, het Ned. ℞; L. Kaas *f* 20 tot *f* 22 de 100 Ned. ponden; Aardappelen *f* 2,20 a 2,80 per Ned. mud.

ALKMAAR, 11 Febr. Tarwe *f* 8,85. — Rogge *f* 7,25. — Garst *f* 5,10. — Haver *f* 4,00. — Boonen *f* 6,25. — Kanariezaad *f* 8,00. — Kaas. Kleine *f* 21,75, middelbare *f* 22, commissie *f* 21.

MIDDELBURG, 10 Febr. Tarwe. Beste Zeeuwsche *f* 8,30, gewone soorten *f* 8, iets mindere *f* 7,75, 7,50, 7,25 en *f* 7 naar deugd; puike jarige Walchersche *f* 10,80 tot 11; puike Nieuwe *f* 8,90, 9,25 en 9,50, gewone soorten *f* 8,50 tot *f* 9,20 naar deugd en kwaliteit. — Rogge *f* 7 à 7,25 naar deugd. — Gerst. Puike Winter *f* 5,20, mindere *f* 5; puike Zomer *f* 5 à 4,90. — Walch. Witteboonen *f* 10 à 10,50. Dito Bruineboonen puike *f* 11,25 à 11,50; Dito Paardeboonen *f* 5,75 à 5,90. Dito Groene Erwten *f* 7,50 à 7,75, groote *f* 8 à 9. Zeeuwsche Paardeboonen *f* 5,60, 5,70. Dito Groene Erwten *f* 6,75 à 7 pr. Mud. — Koolzaad *f* 10,50. — Raap-Olie *f* 36. Patent Olie *f* 38. Lijn-Olie *f* 33 pr. Vat. — Lijn-Koeken *f* 9,50 de 104 stuks.

ZWOLLE, 11 Febr. Tarwe *f* 8,25 à 9,00. — Rogge *f* 5,80 à 6,45. — Garst *f* 5,20. — Boekweit *f* 4,60 a 6,80. — Boonen *f* 5,60 à 6,25. — Aardappelen *f* 1,80 à 2,50. — Boter per ⅛ ton *f* 19 à 20, per Ned. ℞ 75 a 95 cs.

DEVENTER, 11 Febr. Tarwe *f* 8,75 a 9,50. — Rogge *f* 5,80 a 6,50. — Garst *f* 5,00 a 5,50. — Haver *f* 3,20 a 3,70. — Boekweit *f* 5,00 a 6,50. — Paardeboonen *f* 6,20 a 6,50. — Boter per ⅛ ton *f* 16,00 a 19,50.

ANTWERPEN, 11 Febr. *Koffij.* Dit artikel blijft zich souteneren. Er zijn nog gedaan 600 b. Brazil., 1600 balen Dom. en 800 b. Java.

Huiden. Er zijn gedaan 4000 dr. en 1000 gez. Buenos-Ayres en Montevideo tot zeer ferme prijzen. *Potasch.* Er zijn gedaan 100 v. Russische.

Geraffineerde Suiker. Er zijn gedaan 330,000 k. brooden en lompen.

LIVERPOOL, 9 Febr. *Katoen.* Heden zijn verkocht 5000 b. De markt is lusteloozer geworden; Amerik. ⅛ d. lager.

BORDEAUX, 8 Febr. *Voorloop.* De disponible 3/6 is 1 f. lager en wordt gedaan tot 113 fr.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

LISSABON, 31 Jan. Kassens, Gustaaf Willem, Amsterdam. Mulder, Klazina Elisabeth, id.

HELVOET, 14 Febr. Voor de wal: Pellenwessel, Prinses Sophia, Batavia. — Gisteren nog: J. Jansen, Factory, Batavia.

GETRAADE SCHEPEN.

SURINAME, Suriname, Swart: 104 v. Suiker, Eroen en C°.; 74 v. dito, C. E. Smit; 48 v. dito, P. Poel en Zn.; 31 v. dito, H. Wilkens en C°.; 13 v. dito, 100 b. Katoen, Insinger & Comp.; 14 v. Suiker, G. C. Bosch Reitz; 20 v. dito, J. A. Heeblad; 29 v. dito, C. & E. van Goorl; 21 v. dito, Order.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 12 Febr. in lading naar:

Keulen	F. Elberts, de Dankbaarheid.
„	Joh. Wemmer, Coll. N°. 7.
Manheim	W. Schmiedester, Carolina.
Weesel	H. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Ludwigh. & Heilb.	Ant. Fritz, Christina.
Dusseldorp & Neus	L. Gartman, Niederrh. N°. 11.
Frankf. & Coblentz.	G. J. Andrea, Frankfort N°. 9.
Duisburg	G. Kneine, Niederrh. N°. 10.
Mainz	W. Keller, Mainz N°. 1.

KEULEN, 11 Febr. in lading naar:

Amsterdam Kapt. Felten Kolln n°. 1.

[illegible]

ADVERTENTIEN.

(2621) Heden overleed na een smartelijk lijden van drie maanden, echter geheel onverwacht, mijne dierbare Echtgenoote M. A. T. VAN DAM, in den ouderdom van 57 jaren.

C. VAN MEURS.

UTRECHT, 10 Februarij 1853.

(2620) In eene Landstad doet zich voor een geschikt Persoon van de R. K. Godsdienst, die in het **BINDWERK** ervaren en in den **BOEKHANDEL** niet geheel vreemd is, eene gunstige gelegenheid op om aan eene eerlijke kostwinning te kunnen geraken. Iemand daartoe genegenheid gevoelende, of zoodanig geschikt persoon kunnende aanwijzen, wordt uitgenoodigd zich om nadere inlichting, schriftelijk, en *franko* te adresseren bij den Uitgever van dit Blad, onder het motto:

ZEGT HET VOORT.

Eene DAME op gevorderden leeftijd, die negen jaren RHEUMATISCHE ZIEKTEN had en door eenen **GOLDBERGER'S KETTING** genezen is, verzoekt ons ieder, die aan die pijnen lijdt en niet aan de geneeskracht dezer Kettingen gelooven wil, by haar te zenden. Zij heeft verschrikkelijk veel uitgestaan en de herinnering wekt bij haar medelijden met allen, die de Hemel met die Kwaal bezoekt. Zij wil gaarne aan wie het verlangen mogt uitkomst over hare genezing geven. Zij kan uit overtuiging spreken en hoopt daarom ook overtuiging te kunnen geven. Haar adres heeft zij te dien einde in het **VERKOOPHUIS** bekend gemaakt.

De echte **GOLDBERGERSCHE KETTINGEN**, worden in onderstaande Depôts voor 1.80—2.70—3.60—5.40 verkocht.

Amsterdam, Verkoophuis.
Akkrum, Pieter K. de Groot.
Alkmaar, J. Brongers Gz.
Almelo, C. Rossmark.
„ R. Steenbergh.
Amersfoort, A. H. van Ruyven.
Apeldoorn, Bruno Tideman.
Appingadam, Meijer en Zoon.
Arnhem, G. W. Tikkel.
„ G. Holland.
„ R. B. de Roos.
„ G. Rogmans.
Assen, H. P. A. van Gorcum.
Axel, Verbeek Vrolijk.
Batavia, S. D. Brandon.
Bergen op Zoom, D. Pouwels.
„ C. H. Veraart.
Bodegraven, J. B. E. C. Schlatman.
Bolsward, S. S. Oosterbaan.
Boxmeer, G. Muller.
Breda, Wed. Wiercx Folla.
Culemborg, Wed. v. Zelm.
Delft, J. T. Wagner.
Delfzijl, A. W. C. Keyzer.
Deventer, J. Müller.
„ Wed. S. F. Louwerens.
„ G. Erenst.
„ J. L. v. Ruyven.
Doesburg, H. Lebbink.
Doetichem, W. J. Raadgeep.
Dokkum, A. Schaafsma.
Dordrecht, J. Veth Jr.
Edam, J. F. Akkerboom Jr.
„ P. de Boer Pz.
Eindhoven, H. Gruithuyzen Rz.
Enkhuizen, G. Riederhoff.
Enschedé, M. Zilverberg.
„ Wed. A. Stevens.
Franeker, K. Drager.
Goes, C. Vreeke.
„ J. Bouwens.
Gorcum, H. Boderij.
Gorredijk, S. G. Zwart.
Gouda, A. Goedraad.
Groningen, C. Rikkers.
„ J. L. La Gro Jr.
„ M. Gassbeek.
Groenlo, J. H. Buyskes.
Haarlem, J. Larsen.
„ Wed. de Lange en v. Ek.
„ J. P. Kanthaus.
's Hage, Sack en Cº.
Harlingen, P. L. Mirande Pz.
Harderwijk, Wed. G. Tijhoff.
Hasselt, H. J. v. d. Vecht.
Heerenveen, G. Overdiep.
„ Gebr. Padberg en Cº
Helvoetsluis, H. G. v Steeden
Helmond, A. H. Martin.
's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
Hilversum, T. de Jong
Hindelopen, David de Jong.
Hoogezand, F. M. Diketna.
Hoorn, L. B. Ruttenberg.
Kampen, Mej. M. Vooght.
Kollum, C. Nihot.
Lamswaarde, J. van Braband.
Leeuwarden, S. P. Postma.
„ J. J. van Haagen.
Leiden, A. Dirks.
Maastricht, Primavesi cadet.
Medemblik, K. H. Idema
Middelburg, J. C. Kries.
Meppel, Wed. Branderhorst.
N Diep, T. Groen, Verkooph.
Nijmegen, Gebr. Swemmelaar.
Oudshoorn, G. v. d. Boom.
Olst, A. v. Enck.
Paramaribo, D. W. G. Heepke en Cº
Pekel-A, J. T. Feldbrugge.
Purmerend, S. J. Veen.
Roermond, J. J. Romen.
„ P. Hanrath.
Rotterdam, J. A. Klinger en Cº
de Rijp, Wed. J. van Stoolwerff.
Schagen, G. C. Koning.
Schiedam, N. Roepius.
Sneek, P. T. Potma.
Tiel, L. Uhlfelder.
Tholen, T. J. Maas.
Tilburg, C. H. Domhoff.
Utrecht, T. Uhlenbroek, Bakkersbrug.
„ L. J. R. Bosch, Lijnmarkt.
Veendam, S. Savenye.
Venlo, C. J. v. Boom (Vader.)
Vlissingen, A. M. Kalbfleisch.
Wageningen, W. J. Tibout.
Weesp, G. G. Brugmans.
Winschoten, G. Wasman.
Wijk bij Duurstede, C. Zorn.
Zaandam, G. Traus, Apoth.
Zalt-Bommel, H. G. Buyskes.
Zaandijk, P. de Boer.
Zierikzee, C. v. Schaik.
Zutphen, J. H. A. Wansleven.
„ Verkooph. Ulderink.
Zwolle, A. A. v. d. Kolk.
„ J. H. Deckers en Cº

(2623)

DE WATERZUCHT, *zelfs in den hoogsten graad*, *wordt genezen door de pillen van HOLLOWAY.*

De oorzaken der waterzucht zijn verschillend, maar gewoonlijk ontstaat dezelve door de verhindering van den vrijen omloop des bloeds. Om die circulatie beter te doen plaats hebben, bestaat er welligt geen beter middel dan de pillen van Holloway, dewijl zij het bloed zuiveren, het ligchaam versterken, de sappen verbeteteren, het water verminderen en hetzelve, wanneer men in het gebruik der pillen volhardt, geheel doen verdwijnen. Eene menigte personen die aan waterzucht geleden hebben, kunnen de krachtdadige uitwerking dezer pillen betuigen; en wel voornamelijk vrouwen op zekere leeftijd, op welke zij dikwijls aan deze gevaarlijke ziekte onderhevig zijn.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3,30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 28.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. Amma, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche-straat, Nº. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. Milius *te Utrecht*, en bij J. Straatman, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (2543)

In eene Apotheek te 's Bosch, wordt met Mei aanstaande een **BEDIENDE** of **LEERLING** gevraagd, die van goede getuigschriften is voorzien en de R. C. Godsdienst belijdt, waar gelegenheid bestaat om zich tot het Examen te kunnen bekwamen. Adres bij den Uitgever dezes, onder Lett. X. X. *franco.* (2584)

(2622) Door finale sluiting der affaire genoodzaakt zijnde eene andere plaats te zoeken, zag zich eene JUFVROUW van de R. C. Godsdienst, die reeds lang als **WINKELDOCHTER** in eene Mode-Affaire is werkzaam geweest, van goede getuigschriften voorzien, en vaardig Fransch sprekende, als zoodanig op billijke voorwaarde verplaatst. Hierop reflecteerende, gelieve men zich met *franco* brieven te adresseren onder letter C. P. bij den Boekhandelaar J. Hermans te Breda.

(2610) In de omstreken van Amsterdam, wordt gevraagd tegen primo Mei, een **HUISKNECHT**, van de R. K. Godsdienst, tusschen de 25 en 30 jaren, in het **TAFELBEDIENEN** goed bekwaam zijnde en geschikt om eenig Tuinwerk te verrigten, moetende daarbij gezond en sterk van gestel zijn. Diegenen zullen alleen in aanmerking komen, die in dusdanige betrekking dienstbaar zijn geweest en van stipte eerlijkheid, zedigheid en goed humeur de beste getuigenissen kunnen overleggen. Adres met *franco* briefjes onder Letter B. bij den Uitgever dezer Courant.

Bij G. B. VAN GOOR, te *Gouda*, komt van de pers:

P. VAN DEN BURG,

EERSTE GRONDBEGINSELEN DER

STERREKUNDE,

of de Aarde beschouwd in verband tot andere Hemelligchamen. Een Leesboek voor alle standen.

Eerste stukje met 34 tusschen den tekst geplaatste Houtsneêfiguren. Prijs *f* 1.40.

De **NATUURKUNDE** van denzelfden schrijver, waarvan binnen zeer weinige jaren een Derden Druk noodzakelijk werd, is alom zoo gunstig bekend, en viel van bevoegde beoordeelaars te vereerende getuigenissen ten deel, dan dat ook dit populaire en bevattelijke Handboek over de schoonste en verhevenste wetenschap, nog een woord tot aanbeveling bij onze beschaafde Landgenooten zou behoeven. Zoowel tot *Leerboek op Gymnasiums en Instituten*, als tot *Handleiding bij Zelfonderrigt* zal het dus in eene langgevoelde behoefte voorzien. (2486)

Prijs-Courant der Wijnen van J. B. L. Piceni,

BIJ HET ANKER EN DE FLESCH.

STERKEN DRANK, LIKEUREN, ENGELSCHE EN BEIJERSCHE BIEREN, ENZ.

hieronder vermeld, te bekomen in den kelder op de hoek Kolk en N. Z. Voorburgwal, N. 47,

Lands- en Stads-Imposten, benevens de Flesschen zijn in de Prijzen begrepen.

ALLES TEGEN CONTANTE BETALING ZONDER KORTING.

ROODE BORDEAUX WIJNEN.

	Anker.	Flesch.
Medoc zonder lak	*f* 20	*f* 0.50
„ zwart lak	„ 24	„ 0.60
„ rood lak	„ 28	„ 0.70
St. Estèphe	„ 32	„ 0.80
St. Julien etz.	„ 36	„ 0.90
Lynch Pauillac etz.	„ 40	„ 1.00
Pommier Agassac	„ 44	„ 1.10
Villeneuve de Cantemerle	„ 44	„ 1.10
Château des 3 Moulins etz.	„ 48	„ 1.20
Barton Langoa St. Julien	„ 60	„ 1.50
Château Lafitte	„ 80	„ 2.00
„ Margaux	„ —	„ 3.00
WITTE BORDEAUX	„ 38	„ 0.95
Ermitage	„ 54	„ 1.40
BOURGOGNE WIJNEN.		
Beaune	*f* 48	*f* 1.25
Pomard	„ 68	„ 1.70
Volnay	„ 72	„ 1.80
Nuits	„ 84	„ 2.10
Chambertin	„ —	„ 2.50
Chabli blanc vieux	„ 40	„ 1.00
Witte Wijn A.	„ 20	„ 0.50
„ „ B.	„ 30	„ 0.75
„ Bergerac	„ 40	„ 1.00
„ Graves	„ 36	„ 0.90
„ Sauterne	„ 36	„ 0.90
„ Musc. Frontignan	„ 48	„ 1.20
Champagne	„ —	„ 1.75
„ Mouss. Fr...	„ —	„ 2.00
„ qte Supe Blanc	„ —	„ 2.25
„ „ „ „	„ —	„ 2.50
„ „ „ et rosé		„ 3.00
Port à Port vieux	*f* 60	„ 1.50
„ „ „	„ 80	„ 2.00
Xeres of sherry	„ 40	„ 1.00
„	„ 50	„ 1.25
Tenerif	„ 56	„ 0.90
Madera A.	„ 40	„ 1.00
„ B.	„ 50	„ 1.25

	Anker.	Flesch.
Dry Madera C.	*f* 60	*f* 1.50
„ „	„ 80	„ 2.00
Spaansche Wijn	„ 50	„ 1.25
„ „	„ 60	„ 1.50
Malaga 1e qté.	„ 40	„ 1.00
„ „	„ 50	„ 1.25
Constantia	„ —	„ 4.00
Tintwijn	„ —	„ 4.00
KRUIDEWIJN	„ 32	„ 0.80
Moselwijn	„ 32	„ 0.80
Bodenheimer Rhijnwijn	„ 30	„ 0.75
Laubenheimer „	„ 30	„ 0.75
1846 „	„ 32	„ 0.80
Niersteiner „	„ 36	„ 0.90
Rudesheimer „	„ 40	„ 1.00
Scharlachberger „	„ 40	„ 1.00
Marcobrun. en Hochheim.	„ 50	„ 1.25
Liebfraumilch „	„ 60	„ 1.50
Geisenheimer „	„ 60	„ 1.50
Rauenthaler Bergw. „	„ 80	„ 2.00
Rudesheimer „ „	„ 80	„ 2.00
Johannesberg „ „	„ —	„ 3.00
Steiberger Cabinetwijn	„ —	„ 4.00
Cognac Brandewijn A.	„ —	„ 1.00
„ „ B.	„ —	„ 1.25
„ „ oude C.	„ —	„ 1.50
Cogn. Brand. heel oude D.	„ —	„ 2.00
Witte Fransche Bwijn A.	„ —	„ 0.60
„ Barcelona „ B.	„ —	„ 0.70
„ „ „ C.	„ —	„ 0.80
Voorloop van „	„ —	„ 1.20
Armagnac	„ —	„ 0.80
Jamaica Rum en Arac	„ —	„ 1.00
Siroop de Punsch van Rum	„ —	„ 1.10
„ „ of Arak	„ —	„ 1.20
„ „	„ —	„ 1.40
Slemp Sirop	„ —	„ 1.10
MEE	„ —	„ 0.30
Limonade	„ —	„ 0.90
Extr. d'Absint Suisse	„ —	„ 1.60
Kirschenwasser	„ —	„ 1.40

	Anker.	Flesch.
Sup. fijn Genua Olie	*f* —	*f* 0.90
Bourdeaux Azijn	„ —	„ 0.30
Wijn Azijn	„ —	„ 0.20
Beste Genever	„ —	„ 0.50
Nieuwe Bessen	„ —	„ 0.60
Citroenbitter	„ —	„ 0.60
Maag Elixer beste kwalit.	„ —	„ 0.80
Hallo Helge (groenbitter)	„ —	„ 0.70
Bisschop Essenz 't flesj.		0.30
ENGELSCHE BIEREN.		
Schotsch Ale	*f* 24	*f* 0.60
Brown stout	„ 20	„ 0.50
BEIJERSCH BIER	„ 12	„ 0.30
Jopenbier	„ —	„ 1.25
Hollandsch Gember en Borner	„ —	„ 0.15
FIJNE FRANSCHE LIKEUREN.		
Double Anisette Rouge		
„ „ Blanc		
„ Curaçao		
Eau d'Or		
Eau d'Argent		
Rattaffia de Cerise		*f* 1.50
Crème de Vanille		
„ „ Rose		
„ „ Noyaux		
CRÈME DE KIRSCH extra Lekker		
Persico en Parfait Amour		

DOUBLE LIKEUREN.

Persico, Curaçao, Anisette, Frambozen, Pepermunt, Nagelen, Guldewater, enz. à *f* 1 per Flesch.

ORDINAIRE LIKEUREN.

Witte en Roode Schillen, ..., Lamoen, Garrewij, Bosswater à 65 cts. per Flesch, Anijs, Bessensap à 30 per Flesch, Cardemon à 75 cts. per Flesch.

Het bovenstaande alles verimpost en gebotteld op Flesschen zijnde, ... direkt *franco* aan huis bezorgd worden. Voor buiten Amsterdam zijn de Prijzen *f* 4 per anker minder, vrij aan boord. (De ledige Flesschen worden tegen 5 Cents en de halve Flesschen à 2½ Ct. per stuk in betaling aangenomen.)

Alle verdere onkosten van Brievenporten, Vracht van Retourzendingen van Manden en Flesschen enz. komen ten laste van Committenten, welke tevens herinnerd worden dat de betaling à Contant geschieden moet, of dat de schippers etc. de gelden de eerstvolgende reis mede brengen, zoo het niet betaald is bij het ontvangen aan boord, hetwelk het verkieslijkst is.

N.B. De Kelder is open van des Morgens 7 tot des Avonds 11 uren. *Voor* en *na* dien tijd vervoege men zich aan het Woonhuis en Slijterij boven den kelder. Prijscourant *gratis* te bekomen.

(MEE) Die de Mee kent, weet dat dezelve een gezonde drank is, en in vele gevallen als een zoogenaamd huismiddel kan gebruikt worden, daarom en om den Billijken Prijs wordt dezelve aanbevolen.

Nog 2 dagen in de week disponibel een **GROOTE KAMER**, geschikt tot het houden van Collegiën, te bevragen bij bovengenoemde. (2624)

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.